

საზღვრო საზღვარი და სალიტერატურო
საზღვრო საზღვარი და სალიტერატურო
საზღვრო საზღვარი და სალიტერატურო

შაბათი, 22 მაისი, ტფილისის გუბერნიის თავდაზნაურობის წინამძღოლის, უმაღლესი სახლის გერმანეთის
თავდაზნაურობის წინამძღოლის, უმაღლესი სახლის გერმანეთის

ეფროსინე ლევანის ასული და ლავრენტი ლავანის ძე ავღაძის შვილებითურთ და მიხეილ ნიკოლოზის ძე ტყეშელაშვილის შვილებითურთ და ნაქრობით, რომ კვირას, 23 მაისს, კუკის სასახლის წმ. ნინოს ეკლესიაში გადახდილი იქნება ორმოცი წირვა და პანაშვიდი პირველისა—ქალისა, მეორისა—ქორწინისა მეუღლისა

კვირას, 23 მაისს, კუკის წმ. მღვთის მშობლის ეკლესიაში დანიშნულია ნახევარი წლის წირვა და პანაშვიდი
ეკატერინე გრიგოლის ასულის სულხანაშვილის
სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაქრობთ განსვენებულის შვილები და სიმეები. წირვა დაიწყება დილის 10 1/2 საათზე, პანაშვიდი 12 საათზე.

მართა სტეფანეს ასული და თეოდორე ასული ნათესავთა და ნაქრობთ, რომ 23 კვირას ამა მაისს გარდაცვალებიდან ნახევარი წლის თავზე დაიწყო წირვისა და პანაშვილისა
უკრაინა ბასარაიონის ძის ლავრენტი
სულის მოსახსენებლად გარდახდილი იქნება წირვა და პანაშვიდი მთავარ ანგელოზის ეკლესიაში.

მ. ზაგალაშვილის სახლში
ორშაბათს, 24 მაისს,
ქართულ სკენის მოყვარულთა წარმოდგენილი იქნება
ქრისტინე
ადრამა 4 მძე. და 5 ხუროთ. პ. ირეთელისა.
ტიმოთეოს ლევი
ვად. 1 მძე. ი. გრიშაშვილისა.
ადგილების ფასი 60 კ.—5 კ.—მდე. ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში.
დასაწყისი 8 1/2 საათზე.

ჭიათურის საურთიერთო ნდობის
საზოგადოებრივი საბჭო
იწვევს საზოგადო ჩვეულებრივ წლიურ კრებას 6 ივნისს დილის 12 საათზე, ადგილობრივ თეატრის დარბაზში.
გ ა ნ ს ა ხ ი ლ ვ ე ლ ი ს ა გ ნ ე ბ ი ა :
1. მოხსენება საბჭოსი;
2. მოხსენება სარევიზო კომისიისა;
3. 1909 წლის ანგარიშის განხილვა და დამტკიცება;
4. 1910 წლის ხარჯთაღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება;
5. არჩენები გამგებების ერთი წევრისა, საბჭოს სამის წევრისა და სარევიზო კომისიისა.

მოდის საგალანტერეინო საქონლის
მ. მ. კუნიანიძის შიკრით
ტფილისი, გოლოვინის პროსპექტი № 18, სახანო თეატრის პირდაპირ.
მაქვს პატივი ვაუწყო ტფილისის პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ვაჭრობის შეწყვეტის გამო ამა წლის 20 მაისიდან
საბოლოო ლიკვიდაცია
ჩემი მალაზიის ყველა საგალანტერეინო საქონლისა.
ყველაფერი საფაბრიკო ფასებზე 30% -ით ნაკლებად გაიყიდება.
ფასები შეუვატრებლად.
(3-3) პატივცემული გ. ს. ზუპაიშვილი.

მარგანეცის მრეწველთა საბჭო
იწვევს მსურველს ქიათურის სამრეწველო საავთომოფოს მესამე ექიმის ადგილზე გამგებრი 1500 მ. წელიწადში, რომელშიც შედის 300 მანეთი სახლის ქირისთვის. განცხადებნი საჭირო დოკუმენტებითურთ უნდა გაიგზავნოს ქუთაისში, საბჭოს კანცელარიაში არა უგვიანეს ამა წელს 3 ივნისისა.
(2-5-2)
ტფილისის სათავად-აზნაურთა
სამიწად-მოქმედო ბანკის მეთვალყურეთა კომიტეტი ამით აცნობებს ბანკის რწმუნებულებს, რომ უსტაის § 90-ლით, ამ წლის 23 მაისისათვის, დღის 1-ლ საათზე, ტფილისში, ბანკის შენობაში, ფრეილინის ქუჩაზე დანიშნული რწმუნებულთა
ფლიუკრი კრება
განსახილველი საკითხები:
1) ბანკის მოქმედების 1909 წლის ანგარიში და მოხსენება გამგებობისა.
2) მოხსენება დამფუძნებელ კომისიის 1909 წლის მოქმედების შესახებ.
3) მოხსენება სასამართლოს საქმეების შესახებ.
4) მოხსენება მეთვალყურეთა მოქმედების შესახებ.
5) მოხსენება ერთდროულ დამხარების შესახებ.
6) მოხსენება შტატის გაფართოებისა და გამოცვლის შესახებ.
7) მოხსენება ბანკის მოქმედების გადართვის შესახებ ახალ რაიონებზე.
8) მოხსენება გამგებობის უსტაის 1 და 3 მუხლების შეცვლის შესახებ.
9) ჯამი ბანკის ხარჯისა 1910 წლისათვის.
10) არჩენები: გამგებობის თავმჯდომარისა, ნაცვლად ან. ფურცელაძისა; გამგებობის წევრისა, ნაცვლად თ. დ. ა. ფაველინივილისა; დამფუძნებელი ორი წევრისა. ნაცვლად თ. გ. ი. რატივილისა და ს. ნ. ყაზახაშვილისა; გამგებობის წევრის კანდიდატისა, ნაცვლად თ. მ. ნ. ვეზირივილისა და დამფუძნებელ კომისიის ორი წევრის კანდიდატებისა. (2-2)

კვირას, 23 მაისს, მუშტაიძის ბაღში
საზოგადოებრივი „განათლება“ მართავს
დიდი სემინარია
გასათობები ბავშვებისთვის, ბაზარი, ვისია ყანაში ბედის ჩარხი, სიუზის ქვევრი, ყვავილები, კონფეტები და სხვა.
სინოპოგრაფი უფასოდ. დაურავს სახედრო მუსიკა და დულოკი.
შესასვლელი ფასი 25 კაპ. ყმაწვილებითათვის 15 კ.
დასაწყისი 3 საათზე. (2-უ-1)

ტფილისის ქარაო სამკურნალო
30 მუღმივი სწავლით და სამშობიარო განყოფილებით.
და აბის ყველ დღე გარეშე მდებარეულ ავადმყოფთათვის.
ქუჩის ქუჩა, სახლი № 7 ავეტკილისა სსსტუმროს ახლოს, ტელეფონი № 590.
ღამაშივე დ. ლ. შინ. და ზაგალაშვილი. 11-12 საათ.

გაგზავნი ქარაო სამკურნალო
გარეშე ყველ დღე მისიარულე ავადმყოფთათვის.
ვოგლის ქუჩა, № 8, ს. ნუფარიანისა, ტელეფონი № 695.
გ. ვაგაშვილი—ყოველ დღე 9-11 ს. ყოველ დღე 12-1 ს.
კბილის ავადმყოფთა.
გ. გომარეთელი—ყოველ დღე, შინაგ. და ბავშვ. ავად. 2-3 ს.
მ. დიასამიძე—ყოველ დღე, 11 1/2-12 1/2 ს. სიდიდის, კანისა და ვენების.
მ. მელიქიშვილი—ყოველ დღე, ქორწინებისა, 1-2 ს.
მ. პაპიაშვილი—ყოველ დღე, ქორწინებისა, 1-2 ს.

ალაიანი
ს. ს. ს.
მტრები
კვირას, 23 მაისს, სახლობო სახლში, ექ. ვ. ლაშაშვიდ წიკითხავს ლეშკიას ქართულ ენაზე „ალაიანის სხეულის მტრები“ უჩვენებენ სურათებს.
დასაწყისი 12 1/2 საათზე.

ქიქი ბა. ი. გოგილაშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების დილით 9-12 ს. და საღამო 5-8 ს. გვერდულ ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი კბილისა ქუთაისში
იღებს ავადმყოფებს ყველ დღე დილით 8-2 ს. საღამო 4-7 ს. პლუმბის გაკეთება, კბილის ჩახმა და მრეწველები. აბრეშის ქუჩა, N 14, ხანლი დეგვიდისა. (0-586-441)

ქიქი ა. ნ. დიასამიძე
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი ბავშვებისა ქუთაისში
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. ვაგაშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი ა. ავღაშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი ვასილ წაბათელი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი კბილისა
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი გ. ლაშაშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი ქ. თელავში
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

ქიქი მ. მელიქიშვილი
იღებს მინაგან და ბავშვთა სხეულებში ავადმყოფების მიღება, ელექტრონის საშუალებით მუშისა და სამრეწველო მიზნებისათვის საღამოს 6-8 ს. ტექნიკური მუშისათვის საღამოს 8-9 ს. კვირადღით ავადმყოფებს არ იღებს. მუხავის ქ. N 4, ხანლი გამაშვილისა. (75-33-76)

სახელმწიფო საბჭო
ს. ვეტიშვილის დეგვიდათა სააგენტო
19 მაისის სხდომა.
სხდომის თავმჯდომარეობს გოგუნიანი. არჩენენ მუხლობრივ ფინანსთა სამინისტროს კანონ-პროექტს სამრეწველო და სატექნიკო დაწესებულებათა მუშების დაჯილდოების შესახებ. მოხსენებელი ტრაპალიტოვის სიტყვით კომისიის უმეტესობა სტდილობს ეს კანონ-პროექტი 1903 წლის 2 ივნისის კანონს შეუთანხმოს, არიდებს საბჭოს ორმაგ კანონმდებლობას მუშათა შესახებ და უთიუებს იმ შეცდომას, რომელიც გამოიხატება კანონის გადრეკელებაში სახელმწიფო სავაჭრო დაწესებულებათა მუშებზე და მსახურებზე.
კომისიის უმეტესობის წარმომადგენელი ბარონი იხუციანი საჭიროდ არა სცნობს ახალ კანონ-პროექტის გათანაწილებას კერძო დაწესებულებათა მუშების შესახებ კანონმდებლობასთან და დაიხილეთ თხოულობს საფინანსო დაწესებულებათა დასახიზრებულ მუშების უფლებათა გაფართოებას.
ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი ნოვიციკი შპარტავს მოტივებს, რომელთა ძალითაც შეიძლება მიენიჭოს სახელმწიფო დაწესებულებათა დახარალებულ მუშებს და მსახურთ ფართო უფლებები. იგი ამ შემთხვევაში მხარს უჭერს სათათბიროს აზრს.

კრასოვსკი. ამტკიცებს, რომ სახელმწიფო დაწესებულებათა მუშათათვის არ არის საჭირო დიდი ზრუნვა, რადგანაც მათ შრომა მათ არაფერს ზიანს არ უქადის და ამასთანავე ისინი უკვე საკმარის არიან უზრუნველ ყოფილნი.
ილიაბაკეს კიდევ პირნომ და ვასილიევამ, რომელნიც საჭიროთა სტდიობის სახელმწიფო დაწესებულებათა მუშების უფლებათა გაფართოებას ამის შემდეგ მოღებულ იქნა კომისიის უმეტესობის რედაქციით პირველი და მასთან დაკავშირებული მე-52 მუხლი.

უკმაოთ მიიღეს კიდევ მუხლები 2-6 უმეტესობის პროექტისა. მე-7 მუხლში შესწორება შეიქმნა ოზეროვს. იგი თხოულობს დახარალებულთა უზრუნველ-ყოფის სრული პენსიის დანიშვნით.
ქრესტოფიოვი თანაგრძობას უცხადებს ამ აზრს, მაგრამ რადგანაც საბჭომ უკვე დადასტურა პროექტის შეთანხმება მუშათა შესახებ არსებულ კანონმდებლობასთან, იგი თხოულობს რომ ოზეროვის შესწორება უარყოფილ იქნას.
მიიღეს პროექტის 7-13 მუხლი კომისიის უმეტესობის რედაქციით.
მე-14 მუხლი, რომლის ძალითაც მუდმივი პენსია ენიშნებოდა დაწესებულ მუშების უძღურ შეიღებებს, მიღებულ იქნა სათათბიროს რედაქციით. მეტი წილი კი დანარჩენ მუხლებისა მიღებულ იქნა კომისიის უმეტესობის რედაქციით, თვით კანონ-პროექტი უმეტესობის სათაური კიდევ უმეტესობის რედაქციით.

შემდეგ სხდომა 27 მაისისთვის დაინიშნა.
დეკაბრები
აგრძელს დეგვიდათა სააგენტო
20 მაისი.
სახელმწიფო-ბარად.
ბერლინი ლაბორის სფოსტო გზაზე დაიწყო ავტომობილების ყოველდღიური გაჯირბება პრინც ჰენრიხის საშუქის მისაღებად.

დეკაბრები
აგრძელს დეგვიდათა სააგენტო
20 მაისი.
სახელმწიფო-ბარად.
ბერლინი ლაბორის სფოსტო გზაზე დაიწყო ავტომობილების ყოველდღიური გაჯირბება პრინც ჰენრიხის საშუქის მისაღებად.

პარიზი. დღესუბატა ჰალათმა პრეზიდენტად აირჩია ბრისონი, ხოლო ვიცე-პრეზიდენტად მემარცხენე რესპუბლიკანელი ეტიენი და რადიკალი-სოციალისტი ბერტო.

ბერლინი. შტეტინის ვაჭართა მამასახლისი აცხადებს, რომ ტყუილია ვაჭართა ცნობები ვითომ შტეტინის სავაჭრო პალატის პრეზიდენტი მიემართოს სათათბიროს თავმჯდომარე გუზკოვსკის ფინლიან-დიის კანონპროექტის გამო. შტეტინში არავითარი სავაჭრო პალატა არ არსებობს და ვაჭარებს რუსეთ-ფინლიანის საქმის შესახებ ლაპარაკი არც კი ჰქონიათ.

ბუდაპეშტი. ნაშუადღევს სამ საათშიან აჩვენებებს "შედგები ოთხის ცამეტედან მხოლოდ 348 ოქტომბერამდე გამოსაღებად დაგეგმილი ვაჭარება. ვაჭარებმა მთავრობის პარტიამ პრევიერ კუენ-პედერვარის ასეთი ბრწყინვალე გამარჯვება მოულოდნელი იყო. ვაჭარები ამტკიცებენ დამოუკიდებელ პარტიის ორივე ფრაქციის სრულ დამარცხებას, მაგრამ ყოველ კოალიციის ყველა პუნქტზე მინც ხელახლა იარჩიეს. ყველაზე ძლიერ სახალხო კლერიკალური და ნაციონალური პარტიები დამარცხდნენ. სერბიულების, სლოვაკების და რუმინულების ბელადები გააშვეს. იუსტის პარტიის გაზეთი მთავრობას არჩვენების დროს ძალადობას ახრავლებს. არჩვენებს ხელმძღვანელობდა სტატუს-სერგენტარი ესენასკი, რომელმაც ბანფის კაბინეტის დროს ასევე ბრწყინვალედ გამარჯვა. წელს სისხლის ღვრა სხვა წლებთან შედარებით ნაკლები იყო. მოჰკლეს მხოლოდ ოთხი კაცი.

სერვეთი. ბოსნიის-ჰერცეგოვინის სერბი ორ იენისისათვის შეიკრიბება.

პარიზი. "ტანში" გამოჰქვენებულა ფინლიანდის საკითხის გამო სათათბიროსადმი მიმართულ ადრესის ტექსტი. ადრესზე ხელი უწყობია ასამდე დეპუტატს და ორმოცდაათამდე სოციალისტურ და რადიკალ-სოციალისტურ პარტიების სენატორებს.

ბერლინი. ლანტუგამა გაარჩია სოციალდემოკრატ ბორგმანის წინადადება ზომები იქნას მიღებული უცხო სახელმწიფოთა პოლიტიკურ ხელშეწყობაზე, შეგვიძლია დავსახელოთ ტრამვის შესყიდვის ისტორია ტფილისში*) უკუველივ ცდამ ბელაგის საზოგადოებრივ ტრამვის შესყიდვისა ქალაქს ამოთ ჩაუთა ადგილობრივი ადმინისტრაციის წინააღმდეგობისა გამო; ქალაქი იძულებული შეიქნა ახალი ხელშეკრულება დაედვა საზოგადოებასთან; საბჭოს მიერ მოწონებული პროექტი ხელშეკრულებისა კავკასიის მთავარმართებელმა არ დაამტკიცა; მეტი გზა არ იყო, უფროსი სურვილებისთვის უნდა დაეთმო, შედარების ხელშეკრულების ახალი პროექტი, რომელმაც ბოლოს საქარო სანკია მიიღო.

თუ ესეთია ის პოლიტიკური სულის, რომელიც თავს დასტრიალებს ქალაქის თვითმართებლობას, ასეთივე ის კანონებიც, რომელნიც ქალაქის მმართველთა გაცემისა შეეხება, და რომელიცაც ცხადია, დიდ გავლენას აქვთ ამა თუ იმ მიმართულებების გაბატონებისათვის ამ სფეროში. ქალაქის საჭიროება მდგომარეობა, უფროსად სავაჭრო სამრეწველო და მსხვილ მესაქუთრეთა, და ამასთანავე ნივთიერ საშუალებათა უქონლობა, ეტვი არ არის, ხელს უწყობენ აგრეთვე კონცესიულ სისტემის განმტკიცებას ქალაქის მეურნეობაში.

ნაღვლიანი სიმაგრა.
სიკოსტევე, დაუთმაზდლო, შენ წინ ვინ გადარბინა? სიკვილია დაუნდობელია სიკვილია გულზე მიკინა რაც მკლავდა, რაც მაწუხებდა, თუ რამა მჭირდა იარა, მიმიცა დავიწყებდასა თვით გაჭრა, გადარა.
ბურანში-ღა ვარ აღარ ვგრძობ ადარც შურს, აღარც მტრობასა, ერთს ვეკითხებ, მხოლოდ ერთს რათ უღლატა მძობასა?...
მ. მდგომელი.
მუნიციპალური სოციალიზმი
შემდეგ*)
ევროპის სახელმწიფოთა შორის გამოჩინების წარმოადგენს რუსეთი, რომლის უკან ჩამორჩენა მეტად დამეტად თვალსაჩინოა ამ სფეროშიც. აქ ჯერ-ჯერობით ძალზე სპარბობს კონცესიული წესი ქალაქის სამრეწველო მოღვაწეობის ყველა დარგებში და უფრო მსხვილ დაწყებულიდანში. ამ სისტემის ბატონობა უმთავრესად იმ პოლიტიკის ბრალია, რომელსაც აწარმოებს მთავრობა ქალაქის თვითმართებლობის მიმართ. უცქერის ან სრული უნდადობლობით და ეტვით ამ უკანასკნელის ძალდებს, მთავრობა ათასნაირი ზღუდვებს უყენებს წინ საზოგადოებრივ თვითმართებლობას, სარგებლობს ყოველნაირი მახინჯიით კერძო კაპიტალთა ინტერესების გამარჯვებისათვის. როგორც ერთი მრავალთა მხგავსათა შორის მეთაურთა სინტერესთა ნიშნით იმისა, თუ რა რიგ დაზოგვისა ეპყრობა ადმინისტრაციის მცხოვრებ-

პოლიტიკის აგენტების წინააღმდეგ. სოციალ-დემოკრატმა ლაბატებმა გავიყნა რუსეთის პოლიტიკური აგენტების მოქმედება გერმანიაში. პრეზიდენტმა ორჯელ შეიქერა იგი და წესიერებისაკენ მოუწოდა. დეპუტატები—ექსის ვარდა ლაბატების ლაპარაკის დროს დემოკრატების უკან დარდნენ—და არ დატუნდნენ დარბაზში, სანამ მან სიტყვა არ დაამთავრა. ბორგმანის წინადადება უკამათოთ უარყვეს. ხმა მისცა მხოლოდ ოთხმა სოციალისტმა და ერთმა პოლონელმა.

მ. ს. მ. ა. მ. ი. ი.

სალონიკი. რადგან დიკოვის მიდამოებში კვლავ აჯანყებულთა ბრძოლის გარბედნენ, ამიტომ ქალაქში მდგარი ჯარი რახოვიში დაბრუნდა და აქ გამაგრა. მოკლე ხანში ჯარი დიკოვოზე იერიშს მიიტანს თვით სამხედრო მინისტრებს ხელმძღვანელობით. გულ-ხელ დაკრებილი ცდა დემოკრატიის იწვევს აზიერებისაგან შემდგარს რახმებში, რომელთაც არ სურს მძიმის სისხლის ღვრაში მონაწილეობა მიიღონ. ფერდინანდის სასამართლომ სიკვილით დასჯა მიუსჯა სერკეტარის იდრის სეფერს.

სტამბოლი. სამხედრო მინისტრი დეკემბრით ატყობინებს მთავრობას, რომ დიკოვო ჯარმა უბრძოლველად დაიჭრა.

ჰაბერში ვრნა.
სენ-ლუი. ჰაეროკლუბის პრეზიდენტმა გამოაცხადა, რომ 40,000 დოლარი მიეცემა საჩუქრად ვინც 50 მილის მანძილზე გაუარებდება. მარშრუტი იქნება: ინდიანოპოლისიდან სენ-ლუიში და ჩიკაგოში გაფრენა და უკან მიღობა დაბრუნება.

რ. უ. ს. მ. ი. ი.

ვარშავა. ინგლისის ელჩის თანდასწრებით გაიხსნა რუსეთ-ინგლისის სავაჭრო პალატის განყოფილება. ლონდონის სავაჭრო პალატას მეფე ელუარდის სიკვილის გამო სამიზრის დეპუტატი გაგზავნა.

ბაროსლავი. იაროსლავის ეპარქიის ხალხის სიღებლის საეკლესიო საზოგადოებათა წარმომადგენლებმა კრება გამართეს და ახალი ზომები შეიმუშავეს ლოთობასთან საბრძოლველად.

თუ ესეთია ის პოლიტიკური სული, რომელიც თავს დასტრიალებს ქალაქის თვითმართებლობას, ასეთივე ის კანონებიც, რომელნიც ქალაქის მმართველთა გაცემისა შეეხება, და რომელიცაც ცხადია, დიდ გავლენას აქვთ ამა თუ იმ მიმართულებების გაბატონებისათვის ამ სფეროში. ქალაქის საჭიროება მდგომარეობა, უფროსად სავაჭრო სამრეწველო და მსხვილ მესაქუთრეთა, და ამასთანავე ნივთიერ საშუალებათა უქონლობა, ეტვი არ არის, ხელს უწყობენ აგრეთვე კონცესიულ სისტემის განმტკიცებას ქალაქის მეურნეობაში.

ლევის წინაშე, სამართლიანობა მოითხოვს ერთი მკირე რამ გავიხსნათ მთავრობის მოღვაწეობის ისტორიიდან ქალაქების სასარგებლოთ. ერთხელ როგორაც (1896 წ.) შეიკანა საქმეთა სამინისტრომ ცირკულიარი გამოაცხადა, რომელიც იგი ყველა ქალაქის თვითმართებ-

*) А. Михайловскій „Реформы город. самоупр. въ Россіи“, стр. 65.

პოლტავა. სენატორის ბრძანებით კრეცენსტუმი დარდოკოვის მარანი გახიჩკეს დასაქრატის ახალი ჩასაცმელი ტყავები აღმოაჩინეს.

სტავროპოლი (გუბერ.), დინადარმა 1000 სულამდე ცხვარი დაახარა.

ხარკოვი. ხარკოვის უნივერსიტეტის სამკომეტიო ალექსანდრა ეფრემენკო ერთხმად რუსულ ისტორიის დოქტორად აირჩია, ლისერტაციის წარუდგენელად.

პეტერბურგი. გუშინ საადგილ-მამულლო საკითხში მუშაობა დაამთავრა შემთანხმებელმა კომისიამ, (9 ნოემბრის ბრძანება). კომისიის სათათბიროს და საბჭოს წევრები თითქმის ყველაფერში მორიდდნენ. ამ დღეებში მოხსენების განხილვის მოყვლიან, როგორც სათათბიროში, ისე საბჭოში.

პეტერბურგი. უმაღლესი ბრძანებით გააუქმეს გაძლიერებული დაცვის წესები ნოვოჩერკასკში და დონის ოლქის ხოპერის, უსტემდე-ოდის, მეორე დონის და სერკისის ოლქებში. გაძლიერებული დაცვის წესები დარჩება პერმში, სოლოვი-შსკში, ოხანსკში, კრასნოუფიმსკში და მათ მახრებში, აგრეთვე ქალაქ კურგანში.

ოდესა. უნივერსიტეტის საბჭომ გრაფინია უვაროვისა თვის საპატრიარქოდ აირჩია.

ტაშირი. დაიწვა კორჩევის მახრაში კუმინის დარბევის მახრაში გრაფ. ინგატევის არყის სახელში ქარხანა.

სურათებიანი დამატება.

„სახალხო ვაზეთის“ ხვალისდელი ნომერთან ერთად დარიგდება სურათებიანი დამატებები. შინაარსი: „გაჭკრიტეს“ მოთხრობა ი. წუწუნავასი; პარიზის სონეტებიდან, მელ. გომეჩიასი. სურათები: ულალეტი ბუნე-ბის წილში, კოროსი და პრემიერ მინისტრი ასკიტი, ელუარდ მე-7 გარდაცვალებას აუწყებს ქვედა პალატას.

ახალი აზვანი

ტფილისი
კახეთის რკინის გზა. ტფ. ქალაქის საქმეთა საკრებულომ დაამტკიცა ქალაქის საბჭოს გადაწყვე-

ლობათ ურჩევდა, საერთო-სასარგებლო საქმეების მოწყობასა და ექსპლოატაციაში (ცხენის ტრამვის, წყლისსაყვანთა, საყაბოთა და სხ.) უპირატესობა მიეცათ პირდაპირ განვარცხლების სისტემასა და ამ მიზნით ნუ მოერიდებიან თვით სესხებს, რომელთა გამოცემის თუ აღების საქმეში მე დახმარებას გაგიწევთ. ხოლო არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ასეთ რეკომენდაციას სხეში ჰქონდა „სამშობლო მრეწველობისადმი ხელის შეწყობა“, ვინაიდან, მთავრობა ფიქრობდა, თუ თვით ქალაქები ჩადგებიან საქმეში, ისინი რუსეთის ქარხნებს შეუწყვეთენ საქარო მასალებს საქმის მოწყობისათვის და სხა; მთავრობას ისევ და ისევ კაპიტალისტების დარდი აწუხებდა, თორემ საზოგადოებრივ ინტერესებისათვის იგი თავს ასე ადვილად არ იტყუებს. ეს ცირკულიარი, თავის დროზე „სახეში“ და სახელმძღვანელოდ მიღებულია ყოველ რეალურ მნიშვნელობას მოკლებული დარჩა, ვინაიდან როდესაც ყველა სხვა პირობები ხელს არ უწყობდა მუნიციპალიზაციის სისტემის აყვავებას რუსეთის ქალაქებში, იქ ერთ შემთხვევით გამოკვეთილ ცალიერ ქალადს არ შეეძლო, რომ წინააღმდეგობას დაემყარებინა კერძო კაპიტალის განმტკიცებელი ნაგებობების წინააღმდეგობასა და სხა. ვინაიდან როდესაც ყველა ქალაქების მუნიციპალური წარმოებათა შემოსავლობა სამი წლის განმავლობაში 1898 წლიდან 1901 წლამდე 47,5% იმატა (1898 წ. შემოსავალი უდრიდა 11,5 მილიონ მანეთს, 1901 წელს იგი ეს შემოსავლი ავიდა 17,4 მილ. მანეთთან). კერძოდ პეტერბურგში ამავე შემოსავლის მომატება გამოიხსნა 1898 წლიდან 1907 წლამდე 233% (1898 წ. შემოსავალი იყო 3,6 მილ. მან., 1907 წ. —12 მილ. მან.). ასეთი სწრაფი გაზრდა შემოსავლობა ყველა იმ სოლის შემხუთველ პირობებში, რომელთა შორის აწინდელი რუსეთის ქალაქი იმყოფება, დიდ ცხადობს და გადაკრით გვეუბნება, რომ სრულიათაც ინტერეს მოკლებული არ არის საკითხი იმის შესახებ, თუ რა გზას, რა მიმართულებას დაადგება ქალაქი მეურნეობაში მოხვედრაში.

სისტემატურათ დალაგებულ ნუ სხვათა უქონლობის გამო მუნიცი-

ტილები, რომლის ძალითაც ქალაქში მიწა ეთმობა თავადსაზნაურობას კახეთის რკინის გზის საქაროებისთვის.

უნივერსიტეტი ტფილისში.
ტფ. თავად-ანაუტოა წინამძღოლმა თავ. ბაგრატიონ-დავითაშვილმა აცხადებდა ტფ. უნივერსიტეტის მთავარი კომიტეტს, რომ უნივერსიტეტისთვის აღიქმული ფულის 10.000 მ. ესლავე მოცემა არ შეგვიძლიანო.

სეირნობა. 29 მაისს ქართულ თეატრის ბაღში დრამატულ საზოგადოების სასარგებლოდ გამართება დიდი სეირნობა. გარდა ამისა საზოგადოებრივი თეატრში სხვათა შორის დადგმული იქნება ცოცხალი სურათები: „გასამართლება ტახნოვი-კაიაის“ „სკენაზე გამორეცხვა“ „ცოცხალი ვაზეთა“ და სხვ.

ქალაქის საელექტრონო სადგური. პროფესორ არტემიევის კრებულში უკვე შეუდგენია ქალაქის საელექტრონო სადგურის აშენების პროექტი. ბანი არტემიევი ტფილისში 5 ივნისს ჩამოვა.

ქურნალისტთა კრება. 23 მაისს ქურნალისტთა საზოგადოების წევრთა კრება მოხდებია, რომელზეც, სხვათა შორის, არჩეულ იქნებიან ქურნალისტთა საზოგადოების გამგეობის ახალი წევრნი. ამას გარდა ქურნალისტთა სასამართლო განაჩენს გამოაცხადებს ქურნალისტლ. ყიფიანსა და ვლ. ნავურსკის საქმეზე.

რედაქტორის განთავისუფლება. 20 მაისს ციხიდან განთავისუფლეს აწ დახურულ სომხურ რედაქტორი ბანში იშხანიანი, რომელსაც ტფილ. სასამართლოს პალატის განაჩენით დაპატიმრება ჰქონდა გადაწყვეტილი.

შუამდგომლობა. საქართველოს საექსპორტის სამრეველო სკოლის საბჭოს დედმდე სერგოპო თანხიდან წელიწადში 23.450 მან. ეძღვება. სამრეველო სკოლების საბჭოს გადაწყვეტილება შუამდგომლობა აღიძრას მანესტრინის საბჭოს წინაშე, რათა სკოლებს ამ თანხიდან ამას გარდა კიდევ 28.000 მან. ეძღვიონ.

ევროპის მრავალმა ჰავალითებმა აეკარგის ვარჩევა ასწავლა რუსეთის ქალაქებში მცხოვრებთა და ეხლა ამ მცხოვრებთა ზოგიერთი ნაწილი მან-ინც იტვებს უკვე ქალაქის საქმეთა კერძო წარმოების მრავალ ნაკლებსადაც. და ასე თუ ისე იწყებს ხელმძღვანელებს თავის წარმომადგენლებზე, რომ ისინი გადავიდნენ ახალ სისტემაზე.

ესლაც კი, როდესაც ქალაქის ცხოვრება კრიზისის ვანაცდის, როდესაც მისი მაგის-ცხეა თითქო ერთიან შეჩერებულია, მუნიციპალური დაწყებულებანი დიდ როლს თამაშობენ რუსეთის ქალაქების ბიუჯეტებში. ამას ნათლად გვიჩვენებენ ის სტატისტიკური ცნობები, რომელნიც გამოქვეყნებულია მოსკოვის ცნობა ჟურნალში „Известія Моск. Думы“. რუსეთის ყველა ქალაქების მუნიციპალური წარმოებათა შემოსავლობა სამი წლის განმავლობაში 1898 წლიდან 1901 წლამდე 47,5% იმატა (1898 წ. შემოსავალი უდრიდა 11,5 მილიონ მანეთს, 1901 წელს იგი ეს შემოსავალი ავიდა 17,4 მილ. მანეთთან). კერძოდ პეტერბურგში ამავე შემოსავლის მომატება გამოიხსნა 1898 წლიდან 1907 წლამდე 233% (1898 წ. შემოსავალი იყო 3,6 მილ. მან., 1907 წ. —12 მილ. მან.). ასეთი სწრაფი გაზრდა შემოსავლობა ყველა იმ სოლის შემხუთველ პირობებში, რომელთა შორის აწინდელი რუსეთის ქალაქი იმყოფება, დიდ ცხადობს და გადაკრით გვეუბნება, რომ სრულიათაც ინტერეს მოკლებული არ არის საკითხი იმის შესახებ, თუ რა გზას, რა მიმართულებას დაადგება ქალაქი მეურნეობაში მოხვედრაში.

*) А. Михайловскій „Реформы город. самоупр. въ Россіи“, стр. 106—107.

სვ. ყიფიანის განთავისუფლება. ამას წინა დამატებებში სვ. ყიფიანი უკვე განთავისუფლეს 20 მაისს.

ექსკურსია. იენისის პირველი რიცხვებში ტფილისში ჩამოვა მეცნიერულის აზრით პენზის საჯარო გიმნაზიის მემუიდე კლასის მოსწავლეთა ექსკურსია.

მათხოვრების შეპყრობა. 18 მაისს მკრე ხაზოლიცო უბანში პოლიციამ 5 მათხოვარი შეიპყრო, რომელთაც თავიანთ სამშობლოში ასახლებენ.

უახსარტონი. 20 მაისს ქალაქის სხვა და სხვა საზოლიცო უბნებში პოლიციამ 80-დე უახსარტო შეიპყრო.

ჯარიმა. გუბერნატორმა 200 მანეთით დაჯარიმა სასტუროს პატრონი ტფ. მცხიკერბა ასალ რაფი ოლლი სადრესო სტოლის წესების დარღვევისთვის. თუ ჯარიმას არ გადაიხდის, ერთის თვის დაატარებენ.

მოულოდნელი სიკვილი. 20 მაისს კახეთის ქუჩაზე მოულოდნელად გარდაიცვალა უცნობი მოხუცი, დაახლოებით 70 წლისა. როგორც ეტყობა, გარდაცვალებული ადგილობრივი მცხოვრები უნდა იყოს. გვაგი მინილის საავადმყოფოს ანატომიურ თეატრში წადიეს.

სტეტიკა-ინგის დახურვა. კრილოვის ქუჩაზე სტეტიკა-ინგის დახურვა. მრევლის კრება. კვირა 23 მაისს დანიშნულია კრება მთაწკარის მამადიგეთის ეკლესიის მრევლის, მათთვის დასმზრუნველო წვედითა ამოსარჩევად. კრება მიხდება ხსენებულ ეკლესიის სამრევლო სკოლის შენობაში (მთაწკარის ქუჩა № 18, დილის 11½ საათზე).

გადასახლებულის შეპყრობა. 20 მაისს ვორონცოვის ძეგლთან პოლიციელმა შეიპყრო ტფილ. მოქალაქე არუთინ შხნაზაროვი, რომელიც ადმინისტრატულად იყო გადასახლებული და, თავის ნებით დაბრუნდა.

სალამო კლუბში. საზოგადო კლუბში დღეს საღამოს ბატ. ა. ი. მალხაზიანი წაიკითხავს რეფერატს „ინდივიდუალიზმი ოსკ. უალის

პალიზაციის საქმის თანამედროვე ფაქტურ მდგომარეობაზე რუსეთში, მოვიყვანთ მხოლოდ ორიოდ ნაწვევტ-ნაწვევტ ცნობას ამ მდგომარეობის შესახებ.

„სხვა-და-სხვა საერთო-სასარგებლო დაწყებულებათა მუნიციპალიზაციამ ჩვენში მხოლოდ პირველი ნაბიჯი გადასდგა. ვახის ქარხნები, ელექტრონის სადგურები, ტრამვაიები და სხა.—ყოველი ეს კერძო კომპანიითა ხელშია, რომელთაც მალე ტარიფები დაადგანენ. მუნიციპალური ხელში ვახის ქარხნები მხოლოდ 5 ქალაქშია, ტრამვაიები—4 ქალაქში, ელექტრონის ქარხნები—10 ქალაქშიც კი არ არის.“ ისეთ დიდ ცენტრებს შიაც კი, როგორიც არის პეტერბურგი და მოსკოვი, ქალაქის თვითმართებლობებმა სულ ცოტა ხანი არის რაც ტრამვაიების შექმნა მოახერხებს. მოსკოვში ვახის ქარხანა ქალაქის საუკრებოთა მხოლოდ 1905 წ. გახდა. რუსეთში უფრო გაფრელებულია მუნიციპალიზაცია წყლისაყვანისა და საყაბოსი. აქვე უნდა მოვიხსენოთ ტფილისის საქმე, ქალაქის ბაზრები, სამრეველოები, პუჩათ და ხორკით ვაჭრობა და სხა., რომელნიც აგრეთვე მუნიციპალიზების ხელშია, თუმცა ასეთ ქალაქთა რიცხვი მერტად მცირეა. რაც შეეხება კანალიზაციას, იგი მთელ იმპერიაში მხოლოდ რამდენიმე ქალაქს აქვს: მოსკოვს, კიევს, ვარშავას, ლიბავას, მატავას და იალტას. აქა იქ კიდევ ნაწილათ აგებული პრიმიტიული კანალიზაცია, ხოლო ყველა დანარჩენ ქალაქებში სულაც არავითარი

*) А. Михайловскій „Реформы город. самоупр. въ Россіи“, стр. 106—107.

სწერაშედეგში. რეფერატის შემდეგ ვაიმართება საუბარი და პოლის წევრთა არა ჩვეულებრივი კრება.

ექსკურსანტების ჩამოსახლება.

მიღვ გუზაუის უსახავი

ბევრს სწერდენ და ბევრსაც ლაპარაკობდნენ ქართული მეზვერის მოწყობის და დაარსების შესახებ, მაგრამ დღემდის მის განხორციელება არ მოხერხდა. ბევრი დაწერილია მეზვერის მრავალ მხრივ მრეველობის შესახებ, დღეს აუცილებლად საქაროა აქეთვე საზოგადოების ყურადღების მუღმივი მოწოდება. როგორც ვიცით, მეზვერის წმინდა კულტურულ-განმანათლებელი მნიშვნელობის გარდა დიდი როლის შესრულება შეუძლია, თუ გათვალისწინებულა ისტორიულ ნაშთებს შევარგებდ და შეინახავს. ყველაზე მეტად ჩვენ — ქართველებისათვის არის საჭირო ასეთი თავის მოყრა და შენახვა ძვირფასი კულტურული ნაშთების, რადგან დღით-დღეზე გვეკარგება ძვირფასი ისტორიული ნივთები და მრავალი ნაშთები ჩვენი წარსული კულტურის ნაშთების მრავალდ შეხვედებით უცხო ერის დაწესებულებებში და კერძო-ოჯახებში, ამ დროს რაც ჩვენში თითქმის აღარაფერა მოიპოვებარა. ამას წინათ, როგორც მკითხველებსაც ეხსოვებათ, პრესაში და საზოგადოებაში კამათი ჩამოგარდა მის შესახებ, თუ როგორი იყო ჩვენი ნაციონალური ბიბრალი. სულ რაღაც ორი წელიწადია რაც თავისუფლება დაეკარგეთ და ამ მოკლე ხნის განმავლობაში ნაციონალურ ბიბრალის წარმოდგენაც კი დაკარგეთ. ჩვენ რომ მეზვერში გვექონოდა რასაკვირველია ეს არ დაგვეშარებოდა, რადგან დროშაც მრავალი სხვა ნაშთებიც შეგროვილი და შენახული გვექნებოდა მეზვერში. რამში, ლონდონში, პეტერბურგში, მოსკოვში და სხვავან მრავლად წააყვებიტ ჩვენი წარსულის დიდების ნაშთებს, ჩვენში კი მათზე დღეს წარმოდგენაც აღარ დარ-

კანალიზაცია არ მოიპოვება.**) პეტერბურგს, თამათა შეგვიძლია ვსთქვათ, დღესაც კი არა აქვს კანალიზაცია. წყლისაყვანისა და კანალიზაციის იმ პროექტების განხორციელებამდე, რომლებსაც ჩვენ შემთ გვექნადა ლაპარაკი, ჯერ კიდევ კი ხანი გვაა. ამ საქმეთა შესრულებას ჰეტიკრობენ მხოლოდ 15 წლის განმავლობაში.

**) Ачадовъ. „Муницип. промыш. предпр.“, стр. 50 და შემდეგ.

საქმეთა მინისტრის ბოჟონს, ლონ-
ლონი ყოფნის დროს, მოლობარა-
კება გაემართოს გრივისთან კრიტო-
სის საქმის შესახებ. შემუშავებულ
იქნა ახალი გეგმა, რომელიც შემ-
დგე წარედგინა რუსეთს და იტალი-
ის. ამ გეგმის შინაარსი „ტანის“
სიტყვით ასეთია: მფარველი სახელ-
მწიფოები კრიტოსის ნაციონალურ
საბჭოს წინადადებას აძლევენ მიი-
ლონი უკანვე გამოვიტყულო დებუ-
ტატები. შემდეგ კი კრიტოსის მფარ-
ველი სახელმწიფოებს სურთ ახალ-
გონონ საქმეთა ვითარება იმ სახით,
რომელიც მას 1898 წელს ჰქონდა.
ერთიც და მეორეც „ტანის“ აზრით
მეტათ სახიფათოა. დასთანხმდება
თუ არა კრიტოსის მთავრობა მიი-
ლონი უკანვე გამოვიტყულო მუსულ-
მანი დებუტატები? დასთანხმდება
თუ არა მთავარი კომისარი ზაიმისი
დაბრუნდეს კრიტოსის კუნძულზე?
მოილონი თუ არა გარემოება
იარაღით ხელში შემოღობულ იქნას
განზრახული ზომები? უკანასკნელ
შემთხვევაში იარაღით უნდა იქნას
დაპყრობილი კრიტოსის კუნძული
და ეს უნდა მოხდეს მის შემდეგ,
რაც უკვე ერთი წელია ჯარი გაი-
ყვანეს.

„ტანის“ ყველაფერში ბიუროკრა-
ტიული დიპლომატიის ამტყუნებს.
რომელიც შარშან მომხრე იყო
კრიტოსის კუნძულიდან ევროპის
ჯარის გაყვანისა. ახლა კაბრა-
ლო კრიტონი გაიგებენ, თუ
რას ნიშნავს ოთხი კანცლარის
„მფარველობის“ ქვეშ ყოფნა: საბი-
ნეტების ოფიციალური მოწერა
რა კრიტოსის საქმეების შესახებ,
იმევე გაზეთის აზრით, თავიდან
ბოლომდე ვიდევილია.

**იმპერიის საფინანსო რეფორმის
გაკატრება.**

გერმანიის იმპერიის საფინანსო
რეფორმის მოწინააღმდეგეობა შარშან-
დღესი წინასწარმეტყველობა თან-
დათან სრულდება. სახელმწიფოს ხა-
ზინა აღიარებს და ამკარად აცხა-
დებს, რომ ხაზინაში ფული არ შე-
მოღის და საქირა ახალი წყარო-
ების აღმოჩენა, რომ ჯერ ჯერო-
ბით 250 მილიონი წლიურად მივი-
ლოთ. ამ რიგად ახლო მომავალში
მთავრობა იძულებული შეიქნება გა-
მოცხადდეს რეისხაფის წინაშე
ახალი ვადანახლების პროექტი.
პოლიტიკურ პარტიებში ეს ახალი
მოსალოდნელი პროექტი დიდ ინ-
ტერესს იწვევს.

კრუსეთი

აგიატაცია ებრაელების წინააღმ-
დეგ, როგორც მკითხველს გაზეთებიდან
ვიცილებთ ამ ბოლო დროს რუსეთის ქა-
ლაქებში ძალიან ვაზიარდა ბავშვების ფა-
რულად ხოცვა. მაგ. ქ. ხერსონში მარტ-
ში საზარელი მკვლელობა მოხდა, 2 მარტ-
დაიკარგა უცვლელად ორი ოთხი წლის
ბავშვი. რომდენიმე ხნის შემდეგ ქალაქ
გარეულ კაობში იპოვეს მათი უცვლელად
ლივები. ერთს მათგანს თავი მოკვე-
თილი ჰქონდა. ეჭვი არ არის, ისინი ძალ-
დატანებით სიკვდილის მსხვერპლი არიან.
შავარზმელები ამას საავტაცო მასალად
იყენებენ და ხალხს ებრაელების წინააღმ-
დეგ ამბობენ—ვითომ ისინი ხოცავდნენ
ბავშვებს. თუ აღმინისტრაციამ რამე ზო-
მები არ მიიღო შესაძლებელია დიდი სი-
სხლის ღერა მოხდეს.

შრომის უკმაყოფილო და პურიშკევი-
ნი. შრომის უკმაყოფილო სათათბროს თავი
მჯდომარის სახელზე განცხადება შეიტა-
ნა, რომელშიც ითხოვს შეამოწმონ
პურიშკევინი, რადგან მას გონებრივი არა
ნორმალა ეტყობა და მის ლაპარაკს
დროს ხდომბაზე მყოფ დებუტატებს სა-
ფრთხე მოელოთ.

დებუტატ კარუენსკი და ფინ-
ლიანდის კანონ-პროექტი. კარუენსკიმ
სათათბროს სხდომაზე განაცხადა, რომ
საქირა მხლობელ სხდომაზე განსახილ-
ველად ფინლიანდის კანონ-პროექტი და-
ინიშნოს. მან საქირად სცნო სიკვდი-
ლით დასჯის შესახებ კანონ-პროექტის
განხილვაც და სხვათა შორის სთქვა, რომ
ამ უკანასკნელ სამ წელიწადში მთავრო-
ბამ მხოლოდ 2000 სიკვდილით დასჯის
განაჩენი გამოიტანა იმ დროს, როცა ტე-
რორისტებმა 20,000 კაცი დასაჯეს სიკე-
დილით.

ქალებით მოგვარის შეპყრობა.
ოდესში შეიპყრეს ცნობილი ქალებით

მოგებურ ფისმანი, რომელიც ახალგაზრ-
და ქალებს ატყუებდა და სტამბოლში
ჰყიდა.

შეწირულება. რბინსკში ვაჭარმა
კოვენიკოვმა სიკვდილის წინ 100,000
მანეთი შესწირა უპატრონოთა თავსაფარის
და სავრობო და სახალხო მასწავლებელთა
კანის სასარგებლოდ.

განსაზრებების ანბანი.
1910 წ. 9 აპრილს, წ.-კ. ვამ. საზო-
განოების სასარგებლოდ გამართულ იქ-
მნა სალიტერატურო განსაზრებება. შე-
მოსავალი განსაზრებებისა:
ბილეთები 576 მ. 20 კ., პრემია ქ.
ნასიძისაგან 2 მ. სულ 578 მ. 20 კ.
განსავალი: თეატრის ქირა 120 მ., მარ-
კები 34 მ. 4 კ., დებუქა ქ. აბაშიძეს 1 მ.
60 კ., აფიშის დაბეჭდვა 2 მ., აფიშის
გაყვრა 6 მ., მოსამსახურეებს 2 მ. 50 კ.,
განცხადება რუსულ გაზეთებში 6 მ., კა-
პელდინგრებს 6 მ., პარიკმახებს 3 მ.,
ჩიი მონაწილეებს 1 მ. 98 კ., წერილობრივი
50 კ. სულ 185 მან. 62 კ.
წმინდა მოგება დარჩა 392 მ. 50 კ.
წ.-კ. ს. ტელიოსის ქალთა კომისია
ულრემს მადლობას უტყვადებს ყველა იმ
პირთ, რომელთაც თავის მონაწილეობით
ან დახმარებით ხელი შეუწყვეს ამ საღობის
გამართავს, აგრეთვე „ლორეის“ და „ჩრდ-
ნი“ გაზეთის რედაქციებს, რომელთაც
უსასყიდლოდ დაბეჭდეს განცხადებები.

წერილი რედ. მიმართ
ბ-ნო რედაქტორ! ნება უბოძეთ
ქ. შ. წ. კ. გამაგრებულები საზო-
განოების ბორჯომის განყოფილებას
თქვენი გაზეთის საშუალებით მადლობა
გამოუცხადოს ბ-ნი ნიკოლაო ნიკოლა-
ვის-ძე ჯომარდძეს, შეჯანსაღებ ქარ-
თული და რუსულ წიგნების შემოწერ-
ვისათვის და ბორჯომის წიგნ-საცავ-
სამუშაველას სასარგებლოდ რომელიც
ამ მოკლე ხანში გაისსესა.

გამგებობის თავგამობაზე ვლ. ყოფანი.
გამგებობის წვეგნი მიხეილ ქიშირიძე
და ზ. დანელია.

განცხადება
განსაზრებების ანბანი
18 აპრილიდან 1910 წ.

საათები ნაბეჭდობი ტვილისის დრეს
მიხედვით, რომელიც მტკნარდრესისაზე
58 წუთით წინაა.

ტვილისიდან გადის
გათუვისაგან: N 1, სწრ.—სად. 11 მ. 28 წ.
N 3, სად.—სად. 1 მ. 24 წ.
N 5, სამგ.—სად. 7 მ. 34 წ.
გათუვისაგან: N 2, სწრ.—სად. 8 მ. 15 წ.
N 4, სად.—სად. 10 მ. 4 წ.
N 12, სამგ.—სად. 2 მ. 38 წ.
გათუვისაგან: სამგ.—სად. 8 მ. 28 წ.
სამგ.—სად. 3 მ. 36 წ.
გათუვისაგან: სად.—სად. 12 მ. 22 წ.
გათუვისაგან: სამგ.—სად. 4 მ. 15 წ.

ტვილისში გადის
გათუვისაგან: N 2, სწრ.—სად. 7 მ. 25 წ.
N 4, სად.—სად. 9 მ. 4 წ.
N 6, სამგ.—სად. 11 მ. 4 წ.
გათუვისაგან: N 1, სწრ.—სად. 10 მ. 36 წ.
N 3, სად.—სად. 12 მ. 24 წ.
N 4, სამგ.—სად. 6 მ. 58 წ.
გათუვისაგან: სამგ.—სად. 6 მ. 28 წ.
სამგ.—სად. 8 მ. 28 წ.
გათუვისაგან: სად.—სად. 6 მ. 8 წ.
გათუვისაგან: სამგ.—სად. 6 მ. 33 წ.

საქმეწვილი სურათებიანი ჟურნალი
„ნაკეა ული“
(წელიწადი მქვიძეს)

1910 წლის პირველ იანვრიდან 1911
წლის პირველ იანვრამდე მიეცემა ხელის
მომწერებლებს:

24 წიგნი მცირე 12 წიგნი მოზრ-
და წიგნითა.

გარდა ამისა მიეცემა პრემიად საბავ-
ჯრო უნივერსიტეტი (სამეცნიერო-პედაგო-
გიკული მიზნითაგან ბავშვებისათვის):
1. „დედაპირა და ვედიანი ვარსკვლავი“
—ხაზაპირი ვედიანი; 2. „მარტინო“
—ხაზაპირი ვედიანი; 3. „თორმეტი და“
—ხაზაპირი ვედიანი; 4. „ქართული მხატვ-
რული ახალი კუბიკები“.

შანი შურანდისა: წლიურად ხუთი მა-
ნეთი, ნახევარი წლით ორივე გამოცემა—
სამი მანეთი; ხარვეზ-გარევე: წლიურად
—შვიდი მანეთი; მცირე წლიურად
24 წიგნი—სამი მანეთი, მცირედითათვის
12 წიგნი—სამი მანეთი.

ხელის მოწერა მიიღება ტვილისში,
„ნაკეა ული“ რედაქციაში (ტვილისის
პრესბუქტუხ. 8. და წერა-კითხვის გამა-
რეგებებელ საზოგადოების მადანიაში
თავადა-ანხაურ ქარვლაში).

ვ. ყოფანის დრამა
სამეცნიერო მთავარი
„ლეკან“

ისტორიული დრამა 5 მოქმედებად
გამოცემა ვაზ. „ლორეის“ რედა-
ქციისა და კ. მესხივისა.
ფანი ორი აბაჯი
იყილება „ლორეის“ რედაქციაში და წერა-
კითხვის საზოგადოების იწინამდებარეაშია

ქიჩი ე. ხ. ხუნდაძე დაბრუნდა
ქუთაისში
იღებს შინაგ., ქალ., ნემ. და სხვილ-
ადამრეცებს. დილით 9—11 ს., ხალაქი-
თი 6—7 საათ. ოთხშაბათობით ღარიბებს
უფასოდ იღებს. (ნ.—105)

დოქ. ნავასარიანი
დაარსებულია 1880 წელს.
(ვითარების ძველი პირდაპირი)
ყოველ დღე, კვირეებს გარდა

ლიღო:
ბ. ა. ნავასარიანი: 11—12 ს. ქირუ-
რგიული, ვენერიული (სიფილ.) ავად.
ყ. მ. ჩიქოვანი: 9 1/2—10 ს. თვალისა,
შინაგანი და ნერვებისა.
ზ. ი. ბახანავი: 10—11 ს. საბეჭო,
ქალებისა და ბავშვებისა.
ბ. გ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა,
ცხვირისა და ყელისა.
ბ. გ. ბეგისანი: 11—12 ს. კანისა,
სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.
ბ. მ. ბუგინავი: 12—1 ს. შინაგანი.
ბავშვებისა და ყველის აცრა.
ბ. მ. კარაპეტანი: 1—1 1/2 ს. ში-
ნაგანი და საბავშვო.
ბ. გ. აგასარიანი: 1 1/2—2 ს. შინაგ.
და ბავშვთა ავად.
ბ. ე. მ. გ. ბოგდანი: 9 1/2—1 ს.
ეპილეზია, პლემბა, ხელთახ. კიბოები.

საღამო:
ქალ. ე. მ. ზილიბერგ: 6—6 1/2
ს. საბეჭ., ქალ. და ბავშვ. ავად.
ბ. მ. გვიგუნიანი: 6—6 1/2 ს.
საბეჭო, ქალებისა და ბავშვებისა.
ბ. გ. მარტინავი: 6—7 ს. შინა-
განი, ბავშვებისა და ყველის აცრა.
რეგია 50 ნაკ. და ბავშვებს უფასოდ, კვლ-
ხელთახები და დანერგები შეთანხმე-
ბით. სამკურნალო დირექტორი
მედიც. დოქტორი ბ. ა. ნავასარიანი.

ბ. შ. შარა კითხვის გამავრცელი.
აღლი საზოგადოების მალაჩიაში

იყიღება

1. ი. კაგუბაძე. კრიტიკული
წერილები 25 კ.
2. ი. კაგუბაძე. პოლემიკური
წერილები 10
3. ი. კაგუბაძე. ცხოვრება და
კანონი 25
4. ი. კაგუბაძე. აისტორია 35
5. აკაკი სახსოვრად. საიუბი-
ლეო კრებული 40
6. აკაკი. თორნიკე ერთთავი 35
7. აკაკი. კრიტიკის იგავ არა-
კენი. ჟურნალის 50
8. აკაკი. ქართულის სიზმარი 5
9. აკაკი. ნაციონალიზმი 10
10. აკაკი. გოგია მენანებურე 5
11. ნ. ბარათაშვილი. ლექსები 5
12. ე. ნინოშვილი. გოგია უ-
შვილი 5
13. ე. ნინოშვილი. პალიატო-
მის ტბა 5
14. ა. ყაზბეგი. ელისო 5
15. ვეფხვიშვილი. ცრემლები,
ლექსები 50
16. ვიქტორია დ. საქართვე-
ლს მოკლე ისტორია. ნ. ს. 40
17. ნ. მაროი ისტორია გრუჯი 25
18. ი. ჯავახიშვილი, საქართვე-
ლოს მეფე და მისი უფლება 15
19. ი. ჯავახიშვილი. საქარ.
ეკონომიური ისტორია 40
20. ი. ჯავახიშვილი. ქართველ
ერის ისტორია 50

**და სხვა ყოველ გვარი ქართული
წიგნი.**

სამაშარეო შურანლი
მოსავალი
წელიწადი მეორე
მიიღება ხელის მოწერა 1910 წლისა-
თვის. ჟურნალი გამოვა იმავე პრო-
გრამით. რედაქცია პირდაპირ თავის
ხელის მომწერებებს რჩეულ მკენა-
რების საუკეთესო თესლის გავ-
ზავნას უფასოდ.

თუ შესძლებს რედაქცია, ჟურნა-
ლის ხელის მომწერლებს წლის და-
ბეჭედი გაუზავნის აგრეთვე უფასოდ
თითო წიგნ-პროგრამის მეურნეო-
ბის რომელსამე დარგიდან.

რედაქციის ადრესი: თიფლის, ბარ-
ტინსკაია 5. Редакция „Мосавალი“.

ივ. ბრ.
სალათიანი
იღებს ყოველგვარ განც-
ხადებას ადგილობრივ და სხვა
ქალაქების გაზეთებისათვის.
ვისაც სურს მასთან საქ-
მე დაიქროს, უნდა მიმარ-
თოს გავზე „ლორეის“-ს კან-
ტორიაში: დიდი ვანქის ქ.
№ 12. (0—19)

**პРЕВОСХОДНЫЙ
ГЯИЛЬЯКЪ**
ДЛЯ
ЧИСТИМ

ОБУВИ

ФАБРИКИ
А. ЗАКСЪ

ПЕТЕРБУРГСКАЯ АЗАНСКАЯ 6

(Метли и К. N 43014) (10—6.—7)

სამკურნალო
ხეივანის სამკურნალო გეგმებისა გარე-
დან დასაბუთებულად ავადმყოფთათვის.
ვანქის იდე ქუჩა, N 3. აღმკურნებელს
მადისმანდილოდ, ტელეფონი N 483.

ფანი რჩევებისათვის 50 ნაკ.
ავადმყოფთა მიღებს 9 1/2—დან 5 ს.—დე-
რიდეული—ბავშვ. შინ. ყოველდღე 3—4 ს.
თეორიკ—სიფი., ვენერ., კან. ყოველ-
დღე 1—საათ.
პედოგოგია—ქირურგ. ყოველდღე 4—5 ს.
იოსელიანი—ქალ. ავად., ორშაბათ.
თინძე, პარს., ვერა 11—12 საათ.
ბოლოვიკი—შინაგანი პირდაპირ. ყოველ-
დღე 4—5 საათ.
ბოლოვიკი—ბავშვ. ყ.—დღე 1—2 ს.
ენოციკი—ქირურგ. ყოველდღე 2—3.
ნიკოციკი—ქალ., ყოველდღე 1—2.
ახვლედიანი—შინაგ. და ბავშვ. ყოველ-
დღე 11—12 1/2 საათ.
კალამაშვილი—ბავშვ., ქალ., ყოველ-
დღე; კვირის გარდა 4—5 საათ.
ბალიანი-ნიკოციკი—ცხვ. ყელ. ყუ-
რის. 11 1/2—12 1/2 საათ.
ახორცილი—ცხვ., ყელ., ყუ. 1—2 ს.
ფონდოვიკი—ნერვ. და ელემენტარ-
ყოველდღე 4—5 ს.
ლიპინი—კიბოის ექიმი. ყოველ დღე
9—11 1/2 ს.
კონსულტაცია, მასაჟი, ყველის აცრა,
იპროპია, ანალიზი, პანაზი, მიფიხისა და
მოსამსახურეო განსრუვა შეთანხმებით. სი-
ფილისის (აიაშინის) გამოკვლევა სისხლში
პროფ. ვასნარის შრატით. (100—5.—46)

უკალიერი
8 კაპეტიდან 6 მან.—მდე რულო

ბარნოტოლი
საწყობი რუსეთის ყველა დიდ
ქალაქშია.

განყოფილება ტფილისში: გო-
ლოვინის ქრ., № 21, არტიტ.
საზოგად. ქვეშ, ტელ. № 355.

ფასები საზარბიკო.
ნიმუშები უფასოდ. (50—1046—18)

საქვირველია!!!
ჯივის სათიბე: საპურო კალენდარი
ეს სათიბე გარდა სათიბის ანგარიშს დღე-
თვეს, ყოველ 12 საათში ერთხელ. საათის ისარი აკონსი-
ტურად გადარბენა ხელს; და ანგარიშს დღესა და რიცხ-
ისა ეს სათიბე ნამდვილი „ანკერი“ არ მ. ქალისა 15
ქვანი. მავი თუჯისა, მომართვა ყოველ 40 საათში ერთ-
ხელ. ფასი მხოლოდ 4 მ. 50 კ. 2 რალი—8 მ. 50 კ. რიცხ-
ისა დასაბუთებულად და უფასოდ და უფასოდ, ქალ-
წლის განხრით, თუ საათი არ მოეწონათ, უკან ვაბრუ-
ნივ დეუსი. გაზეთები 4 ცალია 40 კ. (ცემბერში 75 კ.—
ჩვენი რჩევაა). ნუ გამოდებთ იმეო იფ-ფასის საათის,
გამოეწვეთ ჩვენგან ეს სათიბე და ყოველთვის მადლი-
ერნი იქნებით. მშენებელი მივსს მქვენი ნამუშევრად ახალ ოქროს მსხვერპლს მი-
ღებთ—75 კ. და 1 მ. 50 კ. 2 რალი 2 მ. 50 კ. და 3 მ. 50 კ.
Адрес: Экспортн. домъ И. Штрумпельнъ, Варшава, Св. Креста, 48 отд. 12.
გთხვებ ამდებრათ ადრესი და მარგად დააკრათ კონვერტს ან დია მარათზე.
Метлы и К-о, N 33964. (4—5.—2)

**სახელრო და საოქალაქო
მქმრველი
გეროვი**

დიდი ოქროს
მედალი

ხეზინისათვის მიღებული მრავალი სხვა და სხვა, რეცდენ ხაზით, იხე ხაზ-
ფხული მტერები კონტემებისათვის, აგრეთვე კრეტილი და ტუპრებისათვის
ყოველ დარეხებულებაში სამარეგული.

იმედი მქვს, ჩემი მუშაობის გამოდგინი დარეხებთან რეცდენ შეკვეთილი მასა-
ლის თავდარეხიანთა შესრულებისათვის, იხე მათი კეთლ-ხარისხიანობისათვის.

გოლოვინის პროსპექტი „ბოიარის სასტუმროს“ ქვეშ.
(1—1) პატივისცემით გეროვი.

ახსანაიმა „იუანეს“ ბალი და რისტორანი
ქართ. საავად-აზნ. ადგილობრივ საზოგადოლო თეატრთან. შესავალი მარჯვე-
ნი მხრიდან, გოლოვინიდან. ყოველ დღე დილის 2 ნახ. ს. 5-ის ნახ. ს. და სა-
ლაშობი 9-ის ნახ. ს. ღამის 2-ის ნახ. ს. უკრავს ვენის ცნობილი ავსტრილიდან
მოსული საკონცერტო სიმებიანი

ქალების ორკესტრი
ქან პეშლის გამოვლით.
სადილი და ვახშიმი
სადილი 1 საათ. ნაშუადღევს 5 საათამდის.
2 თავი საქმედი 50 კამ., 3 თავი 75 კამ., 4 თავი 1 მან. სადილს იძლე-
ვან სახლში წასვლებად.

სამკვლევნი ადგილობრივი და ევროპული.
რესტორანში არის საპი სრულიად ახალი ბილიარდი და ნარდი.
არის აგრეთვე კანინეტები. მიიღება საკონცერტო წვეულებები, პი-
კნიკებზე, სადილებზე, ვახშებზე, რომდენ მკცხედ უნდა იყოს. არის მიხარდ ხეზე-
ლი რატონო ნაღმებისათვის და აგრეთვე ახალი ადგილი დიდ კალის ხის ქვეშ.
აძლიერ ქართ სადილის სარგისი. ტელეფონი № 812. ბალში შესვლა უფასოა.
(10—ხალ.—8)

ელექტრონის გილზის ფაბრიკა
„რ. მ. გ. ე.“
(გ. ვარდი)

ტფილისი, უჩენის შესახვევი, № 5. ტელეფონი № 602.

საკვირველად მოვინებთ ვილვაში მებად წმიდა ფრან-
გულ ქალაქისა. იხილვა ყველგან. (100—ტ.—16)

უკალიერი
საწყობი რუსეთის ყველა დიდ
ქალაქშია.

ბარნოტოლი
საწყობი რუსეთის ყველა დიდ
ქალაქშია.

განყოფილება ტფილისში: გო-
ლოვინის ქრ., № 21, არტიტ.
საზოგად. ქვეშ, ტელ. № 355.

ფასები საზარბიკო.
ნიმუშები უფასოდ. (50—1046—18)

Адрес: Экспортн. домъ Т-ва „Альпаста“, Варшава, отд. 12.
გთხვებ ადრესი ამდებრათ და მარგად დააკრათ კონვერტს ან დია მარათზე.
Метлы и К-о, N 33816. (4—6.—2)

დიდი ია ფოტო

პარიზის ბალაზის
ლაგუალებულ ტანისაგონისა
მ. საფარისისა და ტერ-საპოლისა
ნიონავს დიდ
ია ფოტოს
20 მაისიდან—10 ივნისამდე 1910 წ.
ფასები უმუშაურობად
გოლოვინის პროსპექტი ტელეფონი № 258 (10—1)

დიდი ია ფოტო

20 მაისიდან 10 ივნისამდე